

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/7/2023
Identifikačné číslo spisu: 3108203288
Dátum vydania rozhodnutia: 22.02.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:3108203288.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobkyne F. N. L., Y. K. O. XX, XXX XX H., zastúpenej KVASŇOVSKÝ & PARTNER | ADVOKÁTI s.r.o., so sídlom Dunajská 32, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 51 003 848, proti žalovanému Antares Risk s.r.o., so sídlom Hurbanova 42, 911 01 Trenčín, IČO: 36 312 037, zastúpenému Mgr. Karolom Vlasákom, advokátom, so sídlom kancelárie Jilemnického 2, 911 01 Trenčín, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 36Cb/49/2008, o zaplatenie 26 031,48 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23. februára 2021 č. k. 16Cob/80/2019-3328, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobkyne o d m i e t a.

II. Žalovaný má voči žalobkyne n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 18. januára 2019 č. k. 36Cb/80/2019-2598 výrokom I. žalobu v celom rozsahu zamietol a výrokom II. priznal žalovanému proti žalobkyni náhradu 100% trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala proti žalovanému zaplatenia sumy 18 590,32 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 1. januára 2004 ako mandatár uzavrela so žalovaným ako mandantom Mandátnu zmluvu podpisom, ktorej ako aj podpisom Prílohy č. 1 k zmluve, žalovaný poveril žalobkyňu, aby menom žalovaného a na svoj vlastný účet ako nevýhradný obchodný zástupca vyhľadávala záujemcov o dojednanie životného a úrazového poistenia fyzických osôb a poistenia majetku fyzických osôb, uzatvárala s nimi poistné zmluvy druhov poistení uvedených v Prílohe č. 1 k Mandátnej zmluve zo dňa 1. januára 2004 (ďalej len „produkty“) s tým, že práva a povinnosti s tým súvisiace sa riadia ustanoveniami tejto mandátnej zmluvy, § 566 až § 576 Obchodného zákonníka, a aby žalobkyňa spolupôsobila pri správe týchto zmlúv. Pre produkty platia všeobecné poistné podmienky uvedené v Prílohe č. 1 a 2 k Mandátnej zmluve zo dňa 1. januára 2004, schválené Ministerstvom financií

Slovenskej republiky, zmluvné dojednania poisťnej zmluvy a príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podpisom Mandátnej zmluvy a Prílohy č. 2 poveril žalovaný žalobkyňu, aby menom žalovaného a na svoj vlastný účet ako nevýhradný obchodný zástupca vyhľadávala klientov, ktorí majú záujem, aby žalovaný prostredníctvom žalobkyne pre nich vykonával sprostredkovanie poistenia v druhoch podľa Prílohy č. 2, ako aj ďalšie činnosti súvisiace so starostlivosťou o vyhľadaného klienta. Nevyhnutným predpokladom realizácie Mandátnej zmluvy bolo udelenie splnomocnenia klientom žalobkyňi. Podpisom Mandátnej zmluvy a Prílohy č. 3 poveril žalovaný žalobkyňu, aby menom žalobkyne a na svoj vlastný účet ako nevýhradný obchodný zástupca vyhľadávala a odborne sa starala o fyzické osoby, ktoré pracujú so žalovaným. Listom zo dňa 27. februára 2006 žalobkyňa vypovedala Mandátnu zmluvu v súlade s čl. IX ods. 2 Mandátnej zmluvy, podľa ktorého môže pri závažnom porušení ktoréhokoľvek ustanovenia Mandátnej zmluvy druhá zmluvná strana vypovedať Mandátnu zmluvu písomnou výpoveďou s výpovednou lehotou 7 dní, ktorá plynie odo dňa doručenia výpovede. Výpoveď Mandátnej zmluvy bola žalovanému doručená dňa 1. marca 2006. Podľa čl. II Mandátnej zmluvy za činnosť, ktoré je jej predmetom, má mandatár nárok na províziu. Podmienky a výška provízií boli uvedené v Prílohách č. 1, č. 2 a č. 3, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Mandátnej zmluvy. Provízia za každú zmluvu sa zaokrúhľuje na celé koruny a vypláca sa priamo na účet mandatára. Nárok na províziu vzniká dňom pripísania provízie na účet mandanta od poisťovne. Podľa prílohy č. 1 a Prílohy č. 2 k Mandátnej zmluve, províziu mandant vyplatí do 30 dní od dátumu pripísania provízie na jeho účet od príslušnej poisťovne. Podľa čl. IX ods. 4 Mandátnej zmluvy sa zrušenie Mandátnej zmluvy nevzťahuje na povinnosti mandanta, pokiaľ ide o výplatu provízií, ktoré patria mandatárovi z titulu poisťných zmlúv, ktoré boli uzatvorené pred okamihom vypovedania Mandátnej zmluvy. V zmysle citovaného ustanovenia a v súlade s Mandátnou zmluvou a jej Prílohami je žalovaný povinný vyplatiť žalobkyňi provízie za tie poisťné zmluvy, ktoré boli uzatvorené pred okamihom vypovedania Mandátnej zmluvy, bez ohľadu na skutočnosť, kedy došlo k výplate provízie zo strany poisťovne na účet žalovaného. Na základe tejto skutočnosti je žalovaný povinný vyplatiť provízie z poisťných zmlúv, ktorý tvorí prílohu č. 1 k žalobe. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je v omeškaní s plnením peňažného záväzku, vznikol žalobkyňi, okrem istiny rovnajúcej sa výške jednotlivých neuhradených provízií, aj nárok na úrok z omeškania z týchto provízií v súlade s § 369 a nasl. Obchodného zákonníka. Predpokladom výpočtu týchto úrokov z omeškania ako príslušenstva k pohľadávke je znalosť presného dátumu pripísania provízie na účet žalovaného, a teda znalosť splatnosti takejto pohľadávky v súlade s Prílohou č. 1 k Mandátnej zmluve. Žalovaný ku dňu podania žaloby neposkytol žalobkyňi zoznam ňou uplatňovaných provízií, ktorý by obsahoval dátum ich pripísania na jeho účet zo strany poisťovne. Vychádzajúc z prílohy č. 1 bol žalovaný povinný vyplatiť žalobkyňi provízie z poisťných zmlúv v celkovej výške 4 163,06 eura. Vychádzajúc z prílohy č. 2 bol žalovaný povinný vyplatiť žalobkyňi provízie z poisťných zmlúv v celkovej výške 18 590,32 eura (560 052 Sk).

3. Skutkový stav veci právne posúdil súd prvej inštancie podľa § 566 ods. 1, § 652 ods. 1, § 654 ods. 1, § 655 ods. 1, § 655a ods. 1, § 656, § 659a, § 660 ods. 1, 2, 3, § 668 ods. 2, 3, § 668a, § 671, § 263 ods. 1, § 264 ods. 1, § 365, § 369 ods. 1, § 502 ods. 1, § 272 ods. 2, § 323 ods. 1, § 265, § 387 ods. 1, § 388 ods. 1, 392 ods. 1, § 397, § 398 Obchodného zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 3, 6, § 13 ods. 1, 2, 3, 10 zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve v znení účinnom do 30. apríla 2004, čl. 1 bod 1, 2, čl. 7 bod 1, čl. 8, čl. 10 bod 1-4, čl. 17 bod 2 písm. a) Smernice Rady č. 86/653/EHS o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov z 9. decembra 1986, čl. 1 bod 1, čl. 2 bod 3 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/92/ES o sprostredkovaní poistenia z 9. decembra 2002. V procesnom postupe aplikoval súd prvej inštancie § 470 ods. 1, 2, § 213, § 150 ods. 1 CSP, článok 8 základných princípov CSP, § 101 ods. 1 a § 120 ods. 1 OSP účinného do 30. júna 2016.

4. Súd prvej inštancie zdôraznil, že žaloba bola v tomto spore podaná na súde dňa 1. februára 2008 za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Ustanovenie § 101 ods. 1 OSP v znení účinnom do 30. júna 2016 ukladalo účastníkovi tzv. povinnosť tvrdenia. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania bolo ustanovenie § 120 ods. 1 prvá veta OSP v znení účinnom do 30. júna 2016, podľa ktorého účastníci boli povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Toto ustanovenie ustanovovalo dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje

tvrdenia.

5. Z obsahu mandátnej zmluvy č. 150000 zo dňa 1.1.2004 je podľa okresného súdu zrejmé, že dňa 1. januára 2004 uzavreli strany sporu v zmysle § 652 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvu o obchodnom zastúpení aj napriek jej označeniu ako mandátna zmluva. Zmluva o obchodnom zastúpení patrí do skupiny obstarávateľských zmlúv a jej prepojenie s mandátnou zmluvou je založené § 654 ods. 2 Obchodného zákonníka. Obchodné zastúpenie možno charakterizovať ako sústavnú činnosť, ktorá spočíva v sprostredkovaní zmlúv alebo v uzavieraní zmlúv v mene zastúpeného, pričom § 652 Obchodného zákonníka nevyžaduje dohodu zmluvných strán o obsahu tejto činnosti a túto činnosť ani nešpecifikuje. Stranami sporu (podnikateľmi) uzavretá mandátna zmluva zo dňa 1. januára 2004 mala trvalý charakter a má podstatné náležitosti zmluvy o obchodnom zastúpení (určenie zmluvných strán a určenie druhu sprostredkovaných zmlúv - poisťné zmluvy), pričom na rozdiel od mandátnej zmluvy v zmysle § 566 ods. 1 Obchodného zákonníka je jej predmetom sprostredkovanie neurčitého počtu poisťných zmlúv, nielen zariadenie určitej obchodnej záležitosti. Poisťné zmluvy boli uzavreté poisťovňou na jej účet, nie na účet žalovaného. Činnosť podľa čl. I mandátnej zmluvy č. 150000 vykonávala žalobkyňa v prospech žalovaného, ktorému za túto činnosť boli zo strany príslušných poisťovní vyplácané provízie v rámci zmluvného vzťahu medzi žalovaným a poisťovňami.

6. V súvislosti s právnym posúdením mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2004 podľa jej obsahu ako zmluvy o obchodnom zastúpení v zmysle § 652 ods. 1 Obchodného zákonníka poukázal súd prvej inštancie na rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 36Cb/314/2008-414 zo dňa 13. augusta 2010, v ktorom spore súd prvej inštancie posúdil mandátnu zmluvu zo dňa 1. januára 2004 uzatvorenú medzi žalovaným a žalobkyňou S. S., ktorá obsahovala rovnaké zmluvné práva a povinnosti, pričom rozdielne boli najmä jej zmluvné strany a v prílohe č. 2 produkty, tiež ako zmluvu o obchodnom zastúpení. Označený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/202/2010-473 zo dňa 18. septembra 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 24. septembra 2012. V tomto rozsudku sa odvolací súd plne stotožnil s právnym posúdením predmetnej mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2004 ako zmluvy o obchodnom zastúpení v zmysle ust. § 652 ods. 1 a nasl. Obchodného zákonníka. Obdobná mandátna zmluva zo dňa 1. januára 2004, uzavretá medzi žalovaným a S. H., bola podľa obsahu právne posúdená ako zmluva o nevýhradnom obchodnom zastúpení podľa § 652 a nasl. Obchodného zákonníka, keďže mala podstatné časti zmluvy o obchodnom zastúpení, trvalý charakter, netýkala sa iba jednej určitej obchodnej záležitosti a bola uzavretá medzi podnikateľmi; tiež v medzitémnom rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 39Cb/48/2008-453 zo dňa 11. októbra 2010. Medzitémny rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/73/2011-482 zo dňa 18. septembra 2012, v ktorom odvolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa správne posúdil zmluvu zo dňa 1. januára 2004, ktorou bol založený obchodno-závazkový vzťah medzi účastníkmi, ako zmluvu o obchodnom zastúpení podľa § 652 a nasl. Obchodného zákonníka vo forme nevýhradného obchodného zastúpenia. Rovnaký právny názor ohľadom posúdenia obdobnej mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2014 ako zmluvy o obchodnom zastúpení v zmysle § 652 a nasl. Obchodného zákonníka bol vyslovený aj v rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 39Cb/47/2008-709 zo dňa 14. októbra 2010, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/72/2011-739 zo dňa 18. septembra 2012.

7. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa proti žalovanému v zmysle § 659 ods. 1 Obchodného zákonníka domáhala zaplata provízie obchodného zástupcu, a to provízie za obchody uskutočnené počas trvania zmluvného vzťahu strán sporu podľa § 659a písm. a) Obchodného zákonníka, ako aj provízie po zániku jej záväzku na základe výpovede predmetnej mandátnej zmluvy v zmysle § 671 písm. a), c) Obchodného zákonníka.

8. Predmetom žaloby boli, podľa písomného vyjadrenia žalobkyne zo dňa 27. apríla 2009, nezaplatené provízie za všetky poisťné zmluvy pre Súborové PZP, uzatvorené na základe jej činnosti, k okamžiku vypovedania mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2004 za obdobie od 1. januára 2006 do 31. decembra 2006, príp. do konca účinnosti poisťnej zmluvy, ak táto nastala pred 31. decembrom 2006, pričom v niektorých prípadoch nastala platnosť a účinnosť poisťnej zmluvy už v roku 2005. Z príloh (tabuliek)

žaloby a písomných vyjadrení žalobkyne zo dňa 11. februára 2009, 11. marca 2009 a 27. apríla 2009 súd prvej inštancie ustálil, že žalobkyňa si uplatnila províziu za činnosti podľa čl. I bodu 1 a prílohy č. 1 mandátnej zmluvy č. 150000 zo dňa 1. januára 2004 z poisťných zmlúv, ktoré sú v rozsahu označenia poisteného a čísla poisťnej zmluvy špecifikované v žalobe.

9. Súd prvej inštancie uviedol, že podľa čl. II mandátnej zmluvy č. 150000 zo dňa 1. januára 2004 mala žalobkyňa nárok na províziu za činnosť, ktorá bola predmetom tejto zmluvy - čl. I zmluvy. Podľa čl. I bodu 1 zmluvy, žalobkyňa ako nevýhradný obchodný zástupca mala menom mandanta a na svoj vlastný účet vyhľadávať záujemcov o dojednanie životného a úrazového poistenia fyzických osôb, uzatvárať s nimi poisťné zmluvy druhov poistení uvedených v prílohe č. 1 a spolupôsobiť pri správe týchto poisťných zmlúv. Podľa čl. I bodu 2 predmetnej mandátnej zmluvy mala žalobkyňa vyhľadávať klientov, ktorí mali záujem, aby žalovaný prostredníctvom nej pre nich vykonával sprostredkovanie poistenia v druhoch poistenia podľa prílohy č. 2, ako aj ďalšie činnosti súvisiace so starostlivosťou o vyhľadaného klienta. Podľa čl. I bodu 3 mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2004 mala žalobkyňa vyhľadávať a odborne sa starať o fyzické osoby, ktoré spolupracujú s mandantom (žalovaným). Z čl. I bodu 1 mandátnej zmluvy teda vyplýva, že záväzkom žalobkyne bolo nielen vyhľadávať záujemcov o dojednanie zmluvne dohodnutých druhov poistenia a uzatvárať s nimi príslušné poisťné zmluvy, ale v súlade s § 656 Obchodného zákonníka aj spolupôsobiť pri správe týchto poisťných zmlúv. Zmluvné strany si druh a rozsah tohto spolupôsobenia obchodného zástupcu v mandátnej zmluve presne neupravili, avšak z § 656 Obchodného zákonníka vyplýva, že obchodný zástupca mal touto svojou činnosťou pôsobiť na plnenie záväzkov zastúpeného a tretích osôb z uzavretých poisťných zmlúv, teda riadne a včas poskytovať potrebnú súčinnosť pri realizácii týchto poisťných zmlúv. Okrem toho, rámec činnosti obchodného zástupcu významným spôsobom vymedzuje aj § 655 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorý mu ukladá povinnosť uskutočňovať jeho činnosť s odbornou starostlivosťou, v dobrej viere, v súlade so záujmami zastúpeného s jeho poverením a jeho rozumnými pokynmi. Z toho vyplýva, že obchodný vzťah medzi zastúpeným a obchodným zástupcom má byť založený na lojalnosti a dobromyseľnosti. Za činnosť vykonanú v súlade s čl. I mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2004 mala žalobkyňa, podľa čl. II označenej zmluvy a § 659 ods. 1 Obchodného zákonníka, právo na províziu. V zmysle čl. II označenej zmluvy podmienky a výška provízií boli uvedené v prílohách č. 1-3 zmluvy. Podľa čl. IX bodu 4 mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2004, zrušenie tejto zmluvy sa nevzťahovalo na povinnosti mandanta, pokiaľ ide o výplatu provízií, ktoré patrili mandatárovi z titulu poisťných zmlúv, ktoré boli uzatvorené pred okamžikom vypovedania zmluvy.

10. Za aplikácie § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka mal súd prvej inštancie zato, že úhradou provízií z niektorých poisťných zmlúv žalobkyňa za jej za obdobie do dňa doručenia výpovede mandátnej zmluvy (1. marca 2006), žalovaný v citovaného ustanovenia neuznal právo žalobkyne na zaplatenie aj ostatnej časti žalovanej provízie. Žalovaný trval na tom, že žalobkyňa patrila provízia len za obdobie, v ktorom reálne vykonávala zmluvne dohodnutú činnosť, teda do dňa zániku jej záväzku z mandátnej zmluvy č. 150000 zo dňa 1. januára 2004 a len túto províziu žalobkyňa uhradil. S ohľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie nemal za preukázanú správnosť a opodstatnenosť percentuálnej sadzby žalovanej provízie ani z úhrady provízie žalovaným.

11. Súd prvej inštancie ďalej uviedol dôvody, pre ktoré vyslovil, že v spore proti žalovanému žalobkyňa nepreukázala právo na náhradu škody podľa § 668a ods. 1 Obchodného zákonníka, keďže nepreukázala provízie, ktoré by jej neboli žalovaným vyplatené hoci by jej mali patriť z dôvodu výkonu obchodného zastúpenia v súlade s § 655 ods. 1 Obchodného zákonníka. Nepreukázala, že by žalovanému svojou činnosťou priniesla podstatné výhody po doručení výpovede mandátnej zmluvy (1. marca 2006). Z odvolaní plnomocenstiev klientmi žalovaného po doručení výpovede mandátnej zmluvy žalobkyňou je podľa okresného súdu zrejmé, že žalovaný nezostal v obchodnom vzťahu s klientmi, ktorých mu priviedla žalobkyňa, ale čo potvrdila žalobkyňa, títo aj naďalej zostali v jej správe. Taktiež nebolo preukázané, že by žalovanému patrili provízie, ktoré mu poisťovňa mala za predmetné poisťné zmluvy po zániku záväzku žalobkyne ako obchodného zástupcu vyplatiť, nakoľko tieto mu v dôsledku odvolaných plnomocenstiev nemohli byť vyplatené v súlade s jeho zmluvou s poisťovňou, na základe čoho tieto provízie, aj pokiaľ by vyplatené boli, poisťovňa mohla voči žalovanému stornovať. Súd prvej inštancie

prihladol aj na to, že títo klienti zostali v správe žalobkyne, na základe čoho možno rozumne predpokladať, že výpoveď ich plnomocenstiev práve v období po výpovedi mandátnej zmluvy žalobkyňou ovplyvnila samotná žalobkyňa. Žalobkyňa teda nepreukázala, že by jej činnosť bola po doručení výpovede predmetnej mandátnej zmluvy pre žalovaného prospešná.

12. Okresný súd Trenčín opakovane zdôraznil, že žalobkyňa si v spore nesplnila povinnosť tvrdenia, keďže jednotlivé údaje, z ktorých vychádzala pri výpočte žalovanej provízie (uvedené v tabuľkách) neuviedla a neodôvodnila v takej miere, aby boli preskúmateľné (pri prijatom poistnom neuviedla obdobia, za ktoré bolo uhradené, ani jednotlivé platby (splátky) poistného, z ktorých pozostávalo výsledné poistné; pri percentuálnej sadzbe nezdôvodnila druh provízie - Prvá, alebo Následná, dátum uzavretia poistnej zmluvy, skutočnosti odôvodňujúce výšku provízie žalobkyne pri poistných zmluvách jej podriadených pracovníkov). V nadväznosti na to žalobkyňa v spore neunesla dôkazné bremeno, keďže nepreukázala splnenie podmienok dohodnutých v prílohe č. 1 k Mandátnej zmluve č. 150000 zo dňa 1. januára 2004 pri produkte Súborové PZP a v jej prílohe č. 3, pre vznik jej práva na žalované provízie z poistných zmlúv, nakoľko nepreukázala výšku prijatého poistného, druh provízie (Prvá alebo Následná) a jej percentuálnu sadzbu, ani opodstatnenosť zvýšenia provízie. Okrem toho, žalobkyňa nevyčíslila (neoddelila) províziu, ktorú si uplatnila v zmysle § 659a Obchodného zákonníka za obchody uskutočnené počas trvania zmluvného vzťahu so žalovaným a províziu, ktorú si uplatnila v zmysle § 671 Obchodného zákonníka za obchody uskutočnené po zániku jej záväzku z mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2004. Podľa prílohy č. 1 mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2004, v prípade zaradenia - vyradenia vozidla do poistenia sa mala vyplácať provízia vo výške, v akej sa vyplácala k celej zmluve. Z vyradenia a zaradenia vozidiel (z dátumov ich vyhotovenia) je podľa konajúceho súdu zrejmé, že niektoré boli vyhotovené aj po dni doručenia výpovede zmluvy žalovanému.

13. Preto okresný súd konštatoval, že v spore neboli preukázané provízie, ktoré by žalobkyňi neboli vyplatené za jej činnosť obchodného zástupcu v zmysle mandátnej zmluvy č. 150000 zo dňa 1. januára 2004 podľa § 669 ods. 1 Obchodného zákonníka v zmysle § 659a Obchodného zákonníka za obchody uskutočnené počas trvania žalovaného zmluvného vzťahu alebo v zmysle § 671 písm. a), c) Obchodného zákonníka po zániku jej záväzku obchodného zástupcu z mandátnej zmluvy za obchody, ktoré mali byť podľa žalobkyne uskutočnené predovšetkým v dôsledku jej činnosti obchodného zástupcu. V spore tiež nebolo preukázané právo žalobkyne na náhradu škody podľa § 668a písm. a) Obchodného zákonníka, keďže nebol preukázaný vznik škody, a tiež nebolo preukázané, že by svojou činnosťou obchodného zástupcu na základe mandátnej zmluvy č. 150000 zo dňa 1. januára 2004 priniesla podstatné výhody žalovanému po doručení výpovede zmluvy (1. marca 2006).

14. Vo vzťahu k Smernici Rady č. 86/653/EHS o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov z 18. decembra 1986 súd prvej inštancie uviedol, že táto je priamo súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, Obchodného zákonníka, ktorý ustanovením § 774a Obchodného zákonníka túto normu prebral priamo a tvorí jeho prílohu. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MOBdo 5/2008 zo dňa 12. augusta 2009. Na tomto mieste súd prvej inštancie konštatoval nepreukázanie splnenia podmienok dohodnutých v prílohe č. 1 mandátnej zmluvy pre vznik provízie žalobkyne za produkt Súborové PZP a tiež ani to, že by činnosť žalobkyne ako obchodnej zástupkyne priniesla žalovanému podstatné výhody po doručení výpovede mandátnej zmluvy. V dôsledku uvedeného nebolo preukázané ani splnenie podmienok pre priznanie náhrady, resp. náhrady škody stanovených čl. 17 bodmi 1-3 Smernice Rady č. 86/653/EHS o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov z 18. decembra 1986. Podľa názoru súdu prvej inštancie je rozhodnutie súdu vo veci samej za danej dôkaznej situácie aj v súlade s rozhodnutiami Súdneho dvora EÚ, na ktoré poukázali strany sporu.

15. V závere odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, prečo nevykonal dokazovanie navrhované žalobkyňou, nakoľko mal okrem iného zato, že ani z výpovede svedkov F., K. G. a S. K. žiadne podstatné okolnosti ohľadom podmienok upravených v prílohách č. 1 a č. 2 mandátnej zmluvy č. 150000, ktoré by boli rozhodujúce pre rozhodnutie v spore za danej dôkaznej situácie, nevyplývali.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie žalobný návrh v celom rozsahu zamietol. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 255 ods. 1 CSP.

17. Na odvolanie žalobkyne, Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 23. februára 2021 č. k. 16Cob/80/2019-3328 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Ďalej rozhodol, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

18. Odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 1, 2 CSP uviedol, že považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne a po preskúmaní veci v odvolacom prieskume dospel k názoru, že žalobkyňou uplatnené odvolacie dôvody, jej tvrdenia a argumentácia vzťahujúca sa k uplatneným odvolacím dôvodom v rozsahu súdom prvej inštancie použitého procesného postupu, rozsahu vykonaných dôkazov, ustáleného skutkového stavu a právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie neobstoja a uzavrel, že nie sú opodstatnené.

19. Krajský súd v Trenčíne prioritne preskúmal úkony súdu prvej inštancie za obdobie od 1. februára 2008 do 30. júna 2016 a zistil, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 21. februára 2014, za prítomnosti oboch strán sporu a ich právnych zástupcov, vykonal predbežné právne posúdenie veci, pričom vychádzal z dovtedy známych skutočností vyjadrených stranami sporu z ústnych a písomných prednesov. Predstavy žalobkyne o rozsahu predbežného právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie vykonaného dňa 21. februára 2014 nezakladajú odvolaciemu súdu v odvolacom konaní povinnosť, ale ani možnosť, hodnotiť dostatočnosť alebo nedostatočnosť prezentovaného predbežného právneho názoru súdom prvej inštancie s poukazom na jeho nezáväznosť a fakultatívnosť. Podľa odvolacieho súdu ďalšie predbežné právne posúdenie vykonal súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 13. mája 2016 aj za prítomnosti právneho zástupcu žalobkyne a na pojednávaní dňa 18. januára 2019 za prítomnosti strán sporu a ich právnych zástupcov.

20. K tvrdeniu žalobkyne o nedostatočnom odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že formulácie použité súdom prvej inštancie v odôvodnení rozsudku sú určité a zrozumiteľné, odôvodnenie je ako celok presvedčivé a z hľadiska obsahu spĺňa aj kvalitatívnu požiadavku. Odvolacie tvrdenie žalobkyne ohľadne nedostatočného odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré by bolo spôsobilé založiť odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, je týmto podľa krajského súdu nedôvodné.

21. Ako nedôvodné vyhodnotil odvolací súd v rámci postupu podľa § 380 ods. 2 CSP aj tvrdenie žalobkyne o porušení princípu rovnosti zbraní a správa na spravodlivý proces, keď sa súd prvej inštancie pri posudzovaní premĺčania nárokov vzneseného žalovaným a neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou nezaoberal jej argumentáciou ani v odôvodnení rozsudku. Odvolací súd dodal, že pre skutkovú a právnu možnosť posudzovať námietku premĺčania vznesenú žalovaným bez toho, aby žalovaný túto špecifikoval, čo do obdobia, a čo do konkrétnych poistných zmlúv a z nich žalobkyňou uplatnených nárokov, postupoval súd prvej inštancie správne, keď na túto námietku premĺčania neprihliadal a túto posúdil bez ďalšieho len ako obranu v spore, ktorú bez konkrétnej výlučnej dispozície žalovaného nemohol preskúmať. Pokiaľ túto obranu žalovaného v spore v odôvodnení rozsudku neuviedol, za situácie, že na túto námietku premĺčania nereagovala ani žalobkyňa, podľa odvolacieho súdu nespôsobuje neuviedenie tejto obrany žalovaného v odôvodnení skutkovú a právnu vadu konania ani rozhodnutia súdu prvej inštancie, porušenie princípu rovnosti zbraní.

22. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, zaoberal sa tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia Obchodného zákonníka, zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve v znení účinnom do 30. apríla 2004 a za aplikácie Smernice Rady č. 86/653/EHS o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov z 18. decembra 1986 žalobu o splnenie peňažnej povinnosti zamietol a žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal proti žalobkyni nárok náhradu trov konania.

23. Z hľadiska vecného rozsahu odvolania žalobkyne a ňou prezentovaných odvolacích tvrdení, odvolací súd ako podstatné odvolacie tvrdenia žalobkyne ustálil tie tvrdenia, ktorými žalobkyňa namietala, 1/ že neboli vykonané podstatné dôkazy pre toto konanie predložené a navrhnuté žalobkyňou, najmä vo vzťahu s právnym posúdením ňou uplatňovaných nárokov proti žalovanému súdom prvej inštancie, a 2/ že postupom súdu prvej inštancie boli spôsobené závažné vady v konaní vyvolávajúce zmätočnosť celého konania a nepreskúmateľnosť a nezrozumiteľnosť rozhodnutia vo veci samej, keď sa súd prvej inštancie nevysporiadal s výkladom jednotlivých ustanovení mandátnej zmluvy upravujúcimi predmet činnosti a ukončenie mandátnej zmluvy nielen na judikatúru slovenských súdov, ale aj s judikatúrou Európskeho súdneho dvora (ich rozsiahlu špecifikáciu uviedla žalobkyňa v odvolaní a v doplnení odvolania).

24. V časti o predložených a nevykonaných dôkazných prostriedkoch, podľa odvolacieho súdu táto námietka žalobkyne neobstoí. Predovšetkým žalobkyňa nekonkretizuje, ktoré predložené dôkazy súd prvej inštancie nevykonal a neboli predmetom dokazovania listinami. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie všetkými listinami podľa § 204 CSP, ktoré v konaní predložili strany sporu, žalobkyňa aj žalovaný. Odvolací súd uviedol, že procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví vo svojom rozhodnutí odôvodniť prečo, a z akých dôvodov tak neurobil.

25. S dôvodmi, ktoré súd prvej inštancie uviedol s odôvodnením rozsudku, a pre ktoré dôkazy navrhnuté žalobkyňou nevykonal a nezohľadnil, sa odvolací súd stotožnil. Zároveň uviedol, že žalobkyňa v odvolaní neuviedla k nevykonaniu týchto dôkazov žiadne konkrétne skutočnosti s vplyvom na možnú zmenu doposiaľ zisteného skutkového stavu. Navyiac považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že výklad čl. IX. bod 4 mandátnej zmluvy sa týka výlučne zmluvných strán, ktoré mandátne zmluvu uzatvorili a týka sa výlučne ich vôle v čase uzatvorenia tejto zmluvy. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie týmto podľa odvolacieho súdu obsahuje v tejto časti relevantné dôvody, ktoré sú náležite vysvetlené.

26. Krajský súd v Trenčíne ďalej uviedol, že s poukazom na obsah žaloby a ďalšie podania, ktorými odôvodňovala žalobkyňa návrhy na pripustenie zmeny žaloby v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, vychádzal súd prvej inštancie správne z toho, že žalobkyňa sa v konaní voči žalovanému domáhala zaplata 26 031,48 eura s príslušenstvom na základe mandátnej zmluvy č. 150000 zo dňa 1. januára 2004 v znení dodatku zo dňa 15. decembra 2004. Súd prvej inštancie týmto podľa odvolacieho súdu správne právne posúdil predmetnú mandátne zmluvu zo dňa 1. januára 2004, uzavretú medzi stranami, (ktorá predstavuje právny základ žalobkyňou uplatneného nároku), ako zmluvu o obchodnom zastúpení podľa § 652 ods. 1 Obchodného zákonníka, keď vychádzal z jej obsahu tvoreného v jednotlivých ustanoveniach vzájomnými právami a povinnosťami v zmluvnom vzťahu.

27. Súd prvej inštancie zároveň podľa odvolacieho súdu správne ustálil, že žalobkyňa si svoj peňažný nárok uplatnila titulom provízií obchodného zástupcu podľa § 659 ods. 1 a nasl. Obchodného zákonníka, a to konkrétne provízií za obchody uskutočnené počas trvania zmluvného vzťahu strán sporu podľa § 659a ods. 1 Obchodného zákonníka, provízií po zániku záväzku na základe výpovede zmluvy podľa § 671 písm. a) a c) Obchodného zákonníka a ďalej, na základe zmeny žaloby pripustenej uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 18. januára 2019 (č.l. 2559 spisu) titulom náhrady škody podľa § 668a Obchodného zákonníka. Odvolacia námietka žalobkyne, že súd prvej inštancie sa vecou z hľadiska § 668a a § 671 Obchodného zákonníka nezaoberal, resp. že vec právne neposúdil vôbec, preto podľa odvolacieho súdu nemá opodstatnenie. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku žalobkyne, že súd prvej inštancie nároky neposúdil podľa § 669 Obchodného zákonníka, ktorý upravuje nárok obchodného zástupcu na odstupné. Ide o osobitnú formu odmeny, spočívajúcu v tom, že obchodnému zástupcovi sa po ukončení zmluvy o obchodnom zastúpení poskytne finančná náhrada za provízie, na ktoré by mu bol býval vznikol nárok, ak by zmluva o obchodnom zastúpení ďalej trvala.

28. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie o vyhodnotení skutkových okolností a právneho posúdenia sporu s dôrazom na povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, ktoré sú základom

civilného sporového konania, kedy súd nie je povinný vykonávať dokazovanie z vlastnej iniciatívy a nahrádzať v tomto smere procesnú aktivitu strán, ako sa žalobkyňa mylne domnieva. Súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, proces dokazovania je v Civilnom sporom poriadku vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom a princípe kontradiktórnosti konania. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu a táto leží predovšetkým na procesných stranách. Odvolací súd poukázal aj na predchádzajúcu právnu úpravu - zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok - účinnú do 30. júna 2016, kedy taktiež platilo, že súd môže vykonať iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, len výnimočne, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, čo však nebola procesná situácia v tejto veci. V tejto súvislosti je podľa odvolacieho súdu nedôvodná i námietka žalobkyne, že súd prvej inštancie si mal výšku škody, (ktorej vznik však žalobkyňa podľa napadnutého rozhodnutia nepreukázala, čo bolo dôvodom pre zamietnutie žaloby súdom prvej inštancie) sám vypočítať.

29. Pokiaľ sa žalobkyňa domáha výkladu čl. IX bodu zmluvy, resp. iných zmluvných dojednaní, odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie uviedol, že výkladom a aplikáciou ďalších ustanovení obsiahnutých v mandátnej zmluve č. 150000, by za daných tvrdení strán sporu a dôkaznej situácie neboli zistené také skutočnosti, ktoré by ovplyvnili výsledok sporu v prospech žalobkyne. Súd prvej inštancie založil podľa odvolacieho súdu svoje rozhodnutie na skutočnosti, že žalobkyňa neunesla bremeno tvrdenia, dôkazné bremeno a nepreukázala splnenie podmienok pre vznik provízie dohodnutých v Prílohách č. 1 a č. 2 mandátnej zmluvy, čo bolo samo o sebe postačujúcim podkladom pre rozhodnutie v spore (keďže išlo o rozhodujúce skutočnosti pre posúdenie práva na vznik provízií a náhrady škody) a bolo by v rozpore so zásadou hospodárnosti a účelnosti civilného sporového konania zaoberať sa za danej procesnej a skutkovej situácie ďalšími ustanoveniami zmluvy uzavretej sporovými stranami, ako sa v odvolacom konaní domáha žalobkyňa. Obdobne na posúdenie veci nemalo vplyv ustálenie plynutia výpovednej doby mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2004 súdom prvej inštancie, keď medzi stranami nebolo sporné, že táto bola ukončená výpoveďou žalobkyne zo dňa 27. februára 2006, doručenou žalovanému dňa 1. marca 2006. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie na závere, že by počas plynutia výpovednej doby došlo k zániku nároku obchodného zástupcu na provízie, resp. že by po doručení výpovede žalobkyňa stratila nárok na provízie z konkrétnych zmlúv, hoci bol obchod uskutočnený predovšetkým v dôsledku jej činnosti v primeranej lehote po skončení zmluvy alebo objednávku tretej osoby dostal zastúpený, alebo obchodný zástupca pred skončením zmluvy alebo záväzok tretej osoby bol splnený až po skončení zmluvy.

30. Rovnako pokiaľ sa žalobkyňa v prvoinštančnom i v odvolacom konaní domáhala aplikácie smernice Rady č. 86/653/EHS o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov z 18. decembra 1986, (ktorá je priamo súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky - 774a Obchodného zákonníka), smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/92/ES o sprostredkovaní poistenia z 9. decembra 2002, ako aj rozhodnutí Súdneho dvora, resp. stanovísk Generálneho advokáta SD EÚ, na právne posúdenie veci, ide podľa odvolacieho súdu o argumentáciu nenáležitú a nedôvodnú, pretože súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na neunesení povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti na strane žalobkyne o tom, že boli naplnené zmluvne dohodnuté podmienky vzniku nároku žalobkyne na provízie.

31. Odvolací súd preto uzavrel, že rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne zisteného skutkového stavu. Preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

32. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP.

33. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobkyňa (č.l. 3392 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnila ust. § 420 písm. f) CSP teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

34. Žalobkyňa (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľka“) k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP prioritne v rozsiahlom dovolaní poukázala na podľa jej názoru množstvo procesných pochybení konajúcich súdov v rámci vedenia sporu, kedy tieto mali porušovať najmä dodržiavanie plynulosti konania, čo malo za následok podanie sťažnosti u predsedu príslušného súdu, ako aj podanie ústavnej sťažnosti v tejto (III. ÚS 436/2021) a aj súvisiacej veci (38Cb/133/2010 - II. ÚS 116/2020) ohľadom porušenia zákonných a ústavných práv žalobkyne.

35. Medzi prvou z obsahu dovolania určiteľnou námietkou odvodenou v zmysle § 420 písm. f) CSP je tá, ktorou dovolateľka nesúhlasí so záverom odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie, a to pri vykonávaní dokazovania, umožnil stranám sporu vyjadrovať sa k veci. Tu dovolateľka poukázala (okrem iného) na oslovenia znalca a procesný postup súdu v tomto smere, ktorý nemal byť vedený spôsobom súlade s procesnými podmienkami, keď po takmer dvoch rokoch bez nariadenia pojednávania, bol znalec oslovený súdom prvej inštancie e-mailom, a to bez upovedomenia žalobkyne, bez umožnenia sa vyjadriť k položeným otázkam.

36. Konajúci súd nemal (okrem iného) ani týmto spôsobom vykonať navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutocností, ktoré mu právna norma prikazovala, čím konečnom dôsledku súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Na strane druhej, aj z hľadiska časového (prietahov v konaní), súd mal konať v rozpore so základným právom zakotveným v čl. 48 od. 2 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, so zásahom do práv žalobkyne takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

37. Žalobkyňa ďalej výslovne poukázala na to, že už v roku 2016 v spore priamo označila svoje právo v súlade s komunitárnou úpravou a jednoznačne uviedla, že ide o to isté právo. Svojim procesným postupom súdy nemali zabezpečiť osobitnú ochranu práv žalobkyne, ktorú bolo treba rešpektovať, a to v súlade s komunitárnym právom, ako ochranu práv strany sporu - obchodného zástupcu. Preto, ak sa v odôvodnení napádaného rozhodnutia odvolací súd so závermi súdu prvej inštancie stotožnil, je odôvodnenie dovolaním napadnutého podľa dovolateľky nepresvedčivé, pretože obhajuje výklad odporujúci komunitárnemu právu a judikatúre. Súdy oboch inštancií týmto postupom zároveň nezaložili aj právo žalobkyne v súlade s čl. 46 ods. 3 Ústavy požadovať náhradu za spôsobenú škodu členským štátom a konkrétnym súdom ako orgánom verejnej moci. Žalobkyňa preto namieta, že ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd nevykonali zákonný, správny a eurokomformný výklad ust. Zmluvy a nezosúdali ho s kogentnou právnou úpravou definovanou v ust. § 263 ako aj § 668a) ObZ - Náhrada škody za nevyplatené provízie, na ktoré by mala žalobkyňa nárok pokiaľ by zmluvný vzťah trval ďalej. Dovolateľka uviedla, že po rozhodnutí o pripustení zmeny žaloby súd zmenu právneho predbežného posúdenia neurobil a naďalej konal v rozpore s kogentnou právnou úpravou. Preto podľa jej názoru nemôže ísť o správny a zákonný postup súdu prvej inštancie, ktorý bolo potrebné v odvolacom konaní potvrdiť ako správny, keďže súd prvej inštancie nevykonal predbežné posúdenie žalovaného nároku, z hľadiska jeho právnej kvalifikácie, v rámci predbežného právneho posúdenia po pripustení zmeny žaloby. Tým žalobkyňa mala byť odňatá možnosť doplnenia argumentácie, či skutkových tvrdení.

38. Dovolateľka ostatne namieta najmä porušenie povinnosti konať bez prietahov, nezhodu ústneho odôvodnenia rozsudku s jeho písomným vyhotovením, nevyhotovenie zvukového záznamu vyhlásenia rozsudku, nevyhodnotenie (ex offo ani ako odpoveď na odvolanie) platnosti zmluvy medzi žalobkyňou a žalovaným a jej jednotlivých ustanovení, nepoloženie predbežnej otázky ESD ako jedinému subjektu, oprávnenému vykonať záväzný výklad komunitárneho práva (práva EÚ).

39. V súvislosti s nevykonaním právnej kvalifikácie žalovaného práva, poukázala dovolateľka na popretie zásady „iura novit curia“, a jej definíciu príkladmo v Náleze ÚS SR sp. zn. III. ÚS 341/07, sp. zn. II. ÚS 283/09, rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. 2Ndob/4/2006, sp. zn. 2Obo/13/2009, sp. zn. 5Cdo/196/2009: rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/66/2014 a podobne. Tým, že súd nemal podľa dovolateľky vykonať právnu kvalifikáciu uplatňovaného žalovaného sa dopustil, tzv. inej vady konania - vid' napríklad rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/140/2009, 2MCdo/18/2008, 4Cdo/310/2009 a 5Cdo/290/2009.

40. Ohľadom námietku porušenia zásady „rovnosti zbraní“ žalobkyňa uviedla, že v sporovom platí aj tzv. negatívna dôkazná teória, ktorá vychádza z toho, že nemožno od účastníka spravodlivo preukazovať reálnu neexistenciu určitej právnej skutocnosti (napr. tvrdenie, že žalovaný nezaplátil, že zmluva nebola uzatvorená a pod.), v dôsledku čoho dochádza k preneseniu dôkazného bremena na žalovaného. Preto pokiaľ žalovaný tvrdil, že žalobkyňa nemá nárok na odškodnenie po zániku Zmluvy, tak je nutné najskôr podľa žalobkyne konštatovať, že konal v rozpore s kog. úpravou čl. 19 Smernice, od ktorej nie je možné sa v zmluve odchyliť a toto právo žalobkyne svojim nesprávnym právnym posúdením zásadným spôsobom popreli aj oba sudy Zároveň platí, že okolnosti, ktoré by mali žalované právo vylúčiť, sú záležitosťou žalovaného. Z uvedeného je preto tiež zrejmé, že ak žalovaný tvrdil, že poistné zmluvy žalobkyňa neuzatvorila, potom platí, že „okolnosti toto právo vylučujúce, sú záležitosťou žalovaného“. Alebo, ak žalovaný tvrdil, že provízne listy nevystavil, nepostacuje jeho popretie osobitne pri existencii ďalších listinných dôkazov (korešpondencia, bankové výpisy). Uvedené sa dotýka aj tvrdenia žalovaného, že doručením výpovede zanikol nárok na akékoľvek plnenia žalobkyne, čo je v rozpore s § 263 ObZ a čl. 19 Smernice, čo mal súd podľa žalobkyne aj vyhodnotiť. Zároveň dovolateľka poukázala na „rozdelenie dôkazného bremena vid' sp. zn. 6Cdo/81/2010“.

41. Pokiaľ ide o tvrdenia strán sporu, žalobkyňa uviedla, že zásadne tvrdila a požadovala svoje práva za odobraté nevyplatené provízie po skončení Zmluvy a pokiaľ ide o dôkaznú situáciu, ktorú bolo nutné zistiť, a ktorú táto norma sudcovi prikazuje zistiť a dôkazné bremeno touto normou uložené žalobkyňi, tak žalobkyňa svoje dôkazné bremeno splnila. Pokiaľ odvolací súd poukazuje na tvrdenie žalovaného, ktorý zásadne popieral kog. úpravu zákona odmieta poskytnúť odškodnenie za odobraté nevyplatené provízie, kedy toto právo tendencne spája s podmienkami výkonu činnosti žalobkyne počas platnosti Zmluvy, tak takéto tvrdenie žalovaného malo byť súdom prvej inštancie už na začiatku konania označené za nedôvodné, odporujúce právnej úprave §263 ObZ a čl. 19 Smernice (vid' zápisnice). Pokiaľ ide o dôkaznú situáciu žalovaného, právna norma tiež žalovanému stanovovala povinnosti dôkazného bremena a síce preukázanie plynúcich výhod za činnosť žalobkyne vykonávajúcej pre žalovaného počas platnosti Zmluvy, o ktorej nebolo pochyb a nebola sporná.

42. Odôvodnenie odvolacieho súdu potom iba týmto podľa dovolateľky preukazuje neznalosť právnej úpravy na začiatku konania súdom prvej inštancie a následne odvolací súd dôkazy vykonávané súdom prvej inštancie (irelevantné pre žalované právo) považuje odvolací súd za správne zistený skutkový stav veci a napriek povinnostiam vyplývajúcich z právnej úpravy, odvolací súd tento stav podľa dovolateľky nenapravil a nezabezpečil zosúladenie rozhodovania o právach žalobkyne so záväznou právnou úpravou, čím je napádané rozhodnutie považované za arbitrátne, porušujúce princíp slabšej strany, porušujúce ochranu práv obchodných zástupcov, rozporné s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/117/2008, NS ČR sp. zn. 32 Cdo 3359/2011, uznesením Okresného súdu Košice sp. zn. 10Cb/40/2011, článkom 10 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (ďalej aj „Zmluva o založení ES“). Dovolateľka poukázala aj na nevykonanie výkladu ust. čl. IX. bod 4 MZ, zásadu poctivého obchodného styku, neoprávnené STORNO provízií a neoprávnené majetkové obohatenie. Dovolateľka poukázala tiež na procesný postup odvolacieho súdu a vyslovila pochybnosti o tom, že odvolací súd vykonával dôsledné preskúmanie spisu. Inak by mal za preukázané, že súdom (resp. žalovaným) uvádzané skutocnosti sú nesprávne a nepravdivé.

43. Napokon nesprávny procesný postup mal podľa dovolateľky nastať aj tým, že je nezhoda ústneho vyhlásenia rozsudku (vid' zvuková nahrávka), kedy súd uviedol, že neboli splnené podmienky pre zodpovednosť za škodu podľa § 668a) ObZ s tým, že súd požiadavku a odôvodnenie neaplikácie ust. čl. 17 bod 3 Smernice nezmenil ani nijako nezdôvodnil. Aj v písomnom vyjadrení neprihliadal na judikatúru ESD. Odvolací súd pritom uviedol, že súd prvej inštancie pre nesplnenie podmienok podľa prílohy 1 a Zmluvy za aplikácie Smernice 86/6563 EHS na náhradu škody, žalobu zamietol. Odvolací súd zároveň rozsudok vyhlásil 23. februára 2021, bez vyhotovenia zvukového záznamu z pojednávania a bez protokolácie strucného odôvodnenia v zápisnici o VVR. Pre doručenie písomného rozhodnutia s jeho odôvodnením, zákon určuje lehotu 30 dní. Preto po uplynutí tejto lehoty žalobkyňa viacerými urgenciami - telefonickými, e-mailovými zistovala, prečo nie je rozhodnutie stále vyhotovené a prečo

nebola dodržaná zákonná lehota na vyhotovenie rozhodnutia.

44. Podľa dovolateľky je zrejmé, že ako žalobkyňa podrobne špecifikovala prílohu žalobného návrhu. Nie je potom možné v ďalšom prijať závery súdu, že žalobkyňa nešpecifikovala pri jednotlivých zmluvách rozhodné skutocnosti.

45. Na základe vyššie uvedeného taktiež poukázala žalobkyňa opakovane aj na vyjadrenie súdu prvej inštancie interpretácii a aplikácii právnej normy úijného (komunitárneho) práva. Žalobkyňa preto tvrdí, že je zrejmé, že v rozhodovanej veci zlyháva gramatická (jazyková) metóda, ako aj systematická metóda výkladu, a preto bolo namieste použiť historickú metódu ako aj metódu logického, racionálneho výkladu. Uvedené úvahy sa vzťahujú osobitne na aplikáciu a výklad ust. § 668a ObZ a požiadavku výkladu ust. c.1. 17 bod 3 Smernice. Odvolací súd totiž použil vlastný výklad náhrady škody a následkom toho nesprávne vyhodnotil splnenie podmienok pre priznanie práva žalobkyne na náhradu škody podľa c.1. 17 bod 3 Smernice.

46. Žalobkyňa k nesprávnemu právnemu posúdeniu vo veci samej poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/13/2009, podľa ktorého nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, ku ktorému môže dôjsť buď použitím iného právneho predpisu, než ktorý mal byť správne použitý, alebo síce aplikáciou správneho právneho predpisu, ale jeho nesprávnym výkladom. Preto žalobkyňa zdôraznila, že už počas konania na pojednávaní v roku 2014 upozornila súd okrem iného aj na zákon 416/2004 Z. z. o Úradnom vestníku Európskej únie a nevyvrátiteľnú právnu domnienku znalosti právne záväzných aktov, ktoré boli v tomto úradnom vestníku uverejnené. Odvolací súd svojim pochybením a nesprávnym procesným postupom podľa dovolateľky nezabezpečil správne právne posúdenie veci použitím správneho právneho predpisu, jeho interpretáciu a správne použitie na sporový prípad. Pokiaľ súd, ako štátny orgán aplikuje zákonné ustanovenie bez prihliadnutia k záväzným právnym aktom EÚ záväzne interpretovaným SDEÚ, ide podľa dovolateľky o porušenie zásady eurokonformného výkladu, ako aj o postup svojvoľný a protiústavný s ohľadom na c.1. 7 ods. 2 Ústavy SR.

47. Rozhodnutie ďalej podľa dovolateľky závisí od otázok, ktoré v praxi dovolacieho súdu neboli riešené (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP), a ktoré sú dovolateľkou definované nasledovne:

1. Je súd, v sporovom konaní o nároku obchodného zástupcu po skončení platnosti zmluvy o obchodnom zastúpení, povinný určiť svojim rozhodnutím jeden zo spôsobov určenia výšky náhrady v zmysle čl. 17 Smernice Rady zo dňa 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (86/653/EHS), v rámci predbežného právneho posúdenia?

2. Pri použití významu ust. čl. 17 bod 1 Smernice a výklad ustanovení Zmluvy o obch. zastúpení, môže byť použitý súdom ako prejav slobodnej vôle účastníkov zmluvného vzťahu, ak je nielen odchýlením ale zároveň aj porušením povinností definovaných touto kog. právnou úpravou, ktorou je Slovenská republika viazaná?

3. Je prípustné použitie významu ust. §668a) ObZ a čl. 17 bod 3 Smernice a výklad uplatňovaného práva označený súdom ako neoprávnené majetkové obohatenie akceptovateľným odchýlením od ust. čl. 17 bod 3 Smernice, ktoré je potom zakázané a neprípustné, ak ustanovenia zmluvy definujú právo na odškodnenie obchodného zástupcu po skončení platnosti zmluvy nie ako porušenie povinností zo strany zastúpeného, ale práve naopak ako právo priznané zákonodarcom Spoločenstva - vzhľadom na to, že pokiaľ by táto právna úprava neexistovala, tak by zastúpený nemusel vyplatiť žiadne odškodnenie po zániku Zmluvy a tým by prišlo k neoprávnenému obohateniu na strane žalovaného?

4. Význam článku 19 Smernice a význam ust. §263 ObZ: Je prípustný výklad ustanovenia zmluvy o obchodnom zastúpení, čl. IX. bod 4 Zmluvy (v rozhodovanej veci), podľa ktorého po skončení platnosti zmluvy nezaniakajú zastúpenému povinnosti vyplatiť obchodnému zástupcovi provízie za všetky poistné zmluvy uzatvorené pred zánikom Zmluvy s podmienkou viazať túto povinnosť iba na splnenie „povinností“ uložených obchodnému zástupcovi v ust. čl. IX. bod 1, čl. II bod 1, 2, a 3 Zmluvy platných počas platnosti a účinnosti Zmluvy? Sú takéto zmluvné dojednania v zmluve o obchodnom

zastúpení „odchýlením v neprospech obchodného zástupcu“ v zmysle čl. 19 Smernice a ust. § 263 ObZ prípustné, alebo zakázané, resp. neplatné?

5. Má sa použitie významu čl. 19 Smernice vykladať v tom zmysle, že pokiaľ si účastníci zmluvného vzťahu nedohodli výslovne počas platnosti Zmluvy v niektorom z ustanovení Zmluvy o obchodnom zastúpení podmienky odškodnenia obchodného zástupcu po zániku Zmluvy, nevzniká obchodnému zástupcovi žiaden nárok na odškodnenie? Je takéto zmluvné dojednanie principiálne možné, a je „odchýlením v neprospech obchodného zástupcu“ v zmysle čl. 19 Smernice a §263 ObZ?

6. Má sa použitie významu čl. 19 v spojení s čl. 17 a 18 a výklad zmluvných dojednaní, ktorý odporuje smernico-komformnému výkladu komunitárneho práva, posúdiť ako neprípustný a nezlučiteľný so Smernicou?

7. Má sa význam a znenie čl. 19 Smernice v spojení s nárokmi po skončení platnosti Zmluvy podľa čl. 17 a 18 Smernice vykladať v tom zmysle, že ustanovenie čl. IX. bod 4 pojednávajúce o nárokoch obchodného zástupcu po skončení platnosti Zmluvy, ktorý nezaručuje právo obchodného zástupcu na odškodnenie po zániku Zmluvy za činnosť vykonávanú počas platnosti Zmluvy, považovať za „neprípustné odchýlenie v neprospech obchodného zástupcu“ v zmysle čl. 19 Smernice, ktoré je zakázané?

8. Má sa význam a znenie čl. 17 bod 3 Smernice a § 668a) ObZ v spojení s čl. 19 a ust. § 263 ObZ a výklad zmluvných dojednaní, ktoré vylučujú právo obchodného zástupcu na náhradu škody za nevyplatené provízie, vykladať ako odchýlenie od imperatívneho ust. čl. 17 bod 3 Smernice, a to odchýlenie v neprospech obchodného zástupcu?

9. Má sa použitie významu článku 17 bod 3 a transpozičného ustanovenia § 668a) ObZ vykladať v tom zmysle, že právna úprava presne definuje podmienky za ktorých obchodnému zástupcovi vzniká/nevzniká nárok na odškodnenie a akékoľvek zmluvné ustanovenie, ktoré by stanovovalo zánik nároku na províziu/odškodnenie inak za stavu, keď Zmluva platne skončila, by bolo preto v rozpore s týmto článkom 17 bod 3 Smernice a preto by bolo neplatné, resp. neprípustné?

10. Použitie významu čl. 17 bod 3 Smernice pri obligatórne stanovených podmienkach pre priznanie práva: je prípustný výklad ustanovení Zmluvy, ktoré by v samotnej zmluve alebo jej prílohách uzavretých počas platnosti eliminovali, prípadne vylučovali právo na odškodnenie obchodného zástupcu po skončení platnosti Zmluvy? Je takéto zmluvné dojednanie odchýlením od ust. čl. 17 bod 3 Smernice a § 668a) ObZ, resp. je takým odchýlením, ktoré je zakázané a neprípustné podľa komunitárneho práva (Smernica), resp. vnútroštátneho práva SR ako členského štátu?

11. Je súd rozhodujúci o žalobe obchodného zástupcu podľa § 668a) ObZ v spojení s ust. čl. 17 bod 3 Smernice oprávnený definovať podmienky pre priznanie práva obchodnému zástupcovi na nároky po skončení zmluvy o obchodnom zastúpení prísnejšie, než vyplýva zo Smernice? Je súd oprávnený sám definovať podmienky, ktoré neustanovuje ako podmienku na uplatnenie a vznik nároku (obchodného zástupcu po skončení zmluvy) Smernica, a z nesplnenia súdom (nad rámec Smernice) určených podmienok nárok nepriznať s odôvodnením, že neboli splnené podmienky pre zodpovednosť za spôsobenú škodu podľa ust. §668a) ObZ? Je takýto postup súdu smernico-komformným výkladom Smernice a ustanovenia § 668a) ObZ a čl. 17 bod 3 Smernice, ak rozširuje okruh podmienok na priznanie nároku obchodnému zástupcovi nad rámec Smernice?

12. Má sa použitie významu čl. 17 bod 3 Smernice a ust. § 668a) ObZ vykladať v tom zmysle, že právo na odškodnenie - škoda (v zmysle pojmu, definovaného Smernicou) vzniká dňom skončenia Zmluvy a právo na náhradu takejto škody, ako osobitnej formy, ako jeden z mechanizmov stanovený zákonodarcom Spoločenstva a za súčasného splnenia druhej podmienky, že zastúpenému plynuli i naďalej podstatné výhody z obchodov uskutočnených obchodným zástupcom? Je možné toto právo obchodného zástupcu viazať aj na splnenie iných podmienok, napr. na vykonávanie činnosti po skončení zmluvy?

13. Majú sa ustanovenia čl. 17 bod 3 Smernice a ust. § 668a) ObZ vykladať v tom zmysle, že predmetná úprava a ustálená judikatúra ESD a jej výkladové pravidlá definujú priamo povinnosť súdu, ako orgánu verejnej moci stanoviť metódu - spôsob výpočtu odškodnenia obchodného zástupcu po skončení platnosti za odobraté provízie, na ktoré by mal obchodný zástupca nárok pri riadnom výkone Zmluvy (pri pravidelnom behu vecí), ak by zmluva nebola skončila, ako budúce, predpokladané príjmy/ušlý zisk a ustanovenia Zmluvy, ktoré by túto metódu, či spôsob výpočtu odškodnenia vylučovali, by boli odchýlením od ust. čl. 17 bod 3 Smernice?

14. Má sa článok 17 bod 3 Smernice a ustanovenie § 668a) ObZ vo vzťahu k obsahu pojmu "odobraté provízie, predpokladané, budúce príjmy, ušlý zisk" vykladať v tom zmysle, že pri ich výklade a aplikácii pre stanovenie spôsobu výpočtu odškodnenia žalobkyne v podobe budúcich, či predpokladaných príjmov, ušlého zisku mohli slúžiť súdu ako predpokladaný odhad výšky nároku (predložené) provízie zostavy s bankovými výpismi o pripísaných províziách za predchádzajúce obdobie (v prípade žalobkyne z roku 2005)? Alternatívne, môže súd akceptovať aj vyčíslený nárok žalobkyne, ktorý presne vyjadruje nárok do konca poistného obdobia, či do konca platnosti tej - ktorej poistnej zmluvy ako jej očakávané budúce príjmy, ušlý zisk, hoci žalobkyňa si nevyčísliла všetky nároky, na ktoré by mala nárok pri riadnom pokračovaní Zmluvy, a či tento spôsob je odchýlením od čl. 17 bod 3 Smernice.

15. Má sa význam čl. 20 Smernice a ust. § 672a) ObZ a výklad zmluvných ustanovení, ktorý by nad rámec stanovený Smernicou eliminoval, alebo inak maril priznanie práva obchodného zástupcu na odškodnenie po skončení platnosti Zmluvy posudzovať, ako zakázané a neprípustné odchýlenie od ust. čl. 20 a §672a) ObZ?

48. Napádané rozhodnutie je zároveň podľa dovolateľky v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP v rozpore s nasledovnými rozhodnutiami ESD (C-184/12; C-338/14; C-452/14; C-645/16; C-222/84; C-48/16, C-338/12; C-106/89; C-452/17; C-452/04; C-465/04; C-3/04; C-381/98 a C-215/97), s rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 4Obo/117/2008; 5Obo/38/2008; 5Cdo/58/2019; 5Cdo/242/2010), s rozhodnutím Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo 3359/2011; s rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky (IV. ÚS 77/02; II. ÚS 410/06; III. ÚS 311/05; I. ÚS 265/05; IV. ÚS 214/04; IV. ÚS 123/08; IV. ÚS 313/08; IV. ÚS 108/2010; IV. ÚS 58/2018; II. ÚS 796/2016; II. ÚS 244/2009; ako aj s rozhodnutím ESLP vo veci Burdov proti Rusku č. 59498/00.

49. Žalobkyňa preto žiada, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací rozhodol o prípustnosti dovolania a zároveň položil Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev nasledovné prejudiciálne otázky:

a) Má sa ustanovenie čl. 17 Smernice Rady z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (86/653/EHS - ďalej len „Smernica“) vykladať tak, že umožňuje členskému štátu viazať nároky obchodného zástupcu po skončení zmluvy o obchodnom zastúpení na iné podmienky, ako sú definované v Smernici?

b) Má sa Smernica Rady z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (86/653/EHS) vykladať tak, že umožňuje vnútroštátnemu súdu členského štátu posúdiť nároky obchodného zástupcu, z hľadiska ich vzniku, zániku, obsahu, výšky odlišne od toho, ako ustanovuje Smernica?

c) Má sa Smernica Rady z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (86/653/EHS) vykladať tak, že je možné považovať za platné ustanovenia zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorými sa odchyľuje od znenia Smernice v neprospech obchodného zástupcu?

d) Má sa Smernica Rady z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (86/653/EHS) vykladať tak, že v zmluve o obchodnom zastúpení sa môžu zmluvné strany (obchodný zástupca a zastúpený) platne dohodnúť na podmienkach, ktoré sú v neprospech obchodného zástupcu alebo ktoré sú v rozpore so Smernicou?

50. Preto dovolateľka navrhla, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že žalobkyňa prizná nárok na trovy dovolacieho konania v plnom rozsahu.

51. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP poukázal na dôvodovú správu k § 193 CSP, ktorého znenie podľa žalovaného zrejme žalobkyňu motivovalo k úvahe o aplikácii písm. e), podľa ktorej dôvodovej správy zákonodarca zvažoval aj zavedenie viazanosti rozhodnutiami Súdného dvora EÚ. K tejto úprave však nepristúpil nakoľko rozhodnutia Súdného dvora sú záväzné len inter partes. Podľa dôvodovej správy všeobecná záväznosť rozsudkov platí neformálne len pokiaľ ide o rozhodnutia v prejudiciálnych konaniach a formálne, ak Súdnym dvorom EÚ rozhodne o neplatnosti právneho aktu. Súd je tiež rozhodnutím Súdného dvora EÚ viazaný, ak sa na Súdnym dvorom EÚ obrátil s prejudiciálnou otázkou. Zákonodarca súčasne uvádza, že podľa jeho domnienky nie je dobré

riešenie zakotviť vo vnútroštátnom práve viazanosť rozhodnutiami Súdneho dvora EÚ. Preto názor žalobkyne v tom smere, že vo vzťahu k výkladu komunitárneho práva považuje rozhodnutie súdu v napadnutej veci za rozhodnutie prijaté vylúčeným sudcom, považuje žalobca za nedôvodný.

52. K dovolacím dôvodom subsumovaným pod ustanovenie § 420 písm. f) CSP žalobkyňa podľa žalovaného uvádza, že zásah do jej procesných práv zo strany súdu spočíva najmä v porušení zásady rovnosti strán sporu, v neprenesení dôkazného bremena na protistranu, v prijatí čiastočného rozhodnutia vo veci, v nesprávnom hodnotení dôkazov, v upretí práva žalobkyne na vykonanie dôkazov, v nevykonaní subsumácie žalobou uplatneného nároku pod správnu právnu normu, v upretí žalobkyni práva na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, vo vykonaní výkladu namiesto aplikácie úniijného práva, vo zvýhodnení jednej strany sporu, v nepreskúmateľnosti a nepresvedčivosti rozsudku a vo vadnosti odôvodnenia rozhodnutia, v jeho vzájomnej protirečivosti bez opory v súdnom spise, či priamo v rozpore s ním a bez odpovede na základné odvolacie argumenty žalobkyne sformulované v odvolaní. V danom prípade podľa žalovaného prevažná časť argumentácie smeruje k nesprávne postupu súdu v procese vykonania dokazovania a hodnotenia výsledkov dokazovania. Žalovaný zdôraznil, že posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie sporových strán.

53. V neposlednom rade považoval žalovaný za potrebné poukázať na Uznesenie veľkého senátu občianskeho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 VCdo/2/2017, ako aj na súbeh dovolateľkou vymedzených dôvodov.

54. Žalovaný vo vyjadrení navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako dovolací súd v zmysle 448 CSP dovolanie žalobkyne zamietol ako nedôvodné a priznal žalovanému voči žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100%.

55. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)] po zistení, že dovolanie podal včas žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

56. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je skôr reštriktívny výklad (porovnaj 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

57. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu, ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

58. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

59. Dovolateľka v podanom dovolaní poukázala na skutočnosť, že nepredloženie veci Súdnu dvoru EÚ môže znamenať odňatie zákonnému sudcovi podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to aj v spojení s čl. 48 ods. 1 Ústavy SR. Táto skutočnosť podľa názoru dovolateľky zakladá prípustnosť jej dovolania podľa § 420 písm. e) CSP, podľa ktorého mal v konaní rozhodovať vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

60. V prvom rade dovolací súd uvádza, že v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. Podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanovia zákony, ktorými sú, okrem iného, aj Civilný sporový poriadok, Civilný mimosporový poriadok a Správny súdny poriadok.

61. Ustanovenie § 3 CSP určuje, že súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány s tým, že sústavu súdov Slovenskej republiky tvoria a) okresné súdy; b) krajské súdy; c) Najvyšší správny súd Slovenskej republiky; d) Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako aj Špecializovaný trestný súd (§ 5 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

62. Zloženie súdu upravujú § 44 až 48 CSP. Na okresnom súde koná a rozhoduje sudca. Na krajskom súde koná a rozhoduje senát. Na najvyššom súde koná a rozhoduje senát alebo veľký senát. V rozsahu ustanovenom Civilným sporovým poriadkom a osobitným predpisom vykonáva úkony súdu, koná a rozhoduje aj súdny úradník.

63. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení je zrejmé, že Civilný sporový poriadok upravuje okrem iného postup vnútroštátneho súdu a v konaní pred súdom Slovenskej republiky nekoná sudca Súdneho dvora Európskej únie. Extenzívny výklad podaný dovolateľom, kedy by nepredloženie veci Súdnu dvoru EÚ mohlo znamenať odňatie zákonnému - komunitárnemu sudcovi, nie je možné vyvodit' ani z ustálenej súdnej praxe, podľa ktorej „Účastník konania podľa zákonnej úpravy nemá nárok na to, aby vnútroštátny súd prerušil konanie a predložil prejudiciálnu otázku Súdnu dvoru Európskych spoločenstiev (rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 206/2008)".

64. Predmetná námietka týkajúca sa výlučne fakultatívneho konania na súde Súdneho dvora Európskej únie, týmto nemôže byť predmetom meritórneho dovolacieho prieskumu. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z ustanovenia § 420 písm. e) CSP nevyplýva.

65. V posudzovanom prípade dovolateľka ďalej vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

66. Túto vadu vzhľadla dovolateľka v takom postupe konajúcich súdov, kedy tieto podľa jej názoru náležitým spôsobom nevyhodnotili produkované dôkazy oboma sporovými stranami a týmto žalobcovi súdy nezabezpečil rovnosť strán v celom sporovom konaní. Navyše, konajúce súdy mali podľa dovolateľky vyžadovať, aby ako žalobkyňa produkovala dôkazy o skutočnostiach, na ktoré bol povinný žalovaný s tým, že mala preukázať skutočnosti, ktoré neexistujú v zmysle negatívnej dôkaznej teórie. Z uvedeného dôvodu považuje dovolateľka napadnuté rozhodnutie za nedostatočné.

67. V súvislosti s vyššie uvedenou námietkou súvisiacou s dokazovaním, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení

strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999 dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f) OSP nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v § 241 ods. 1 písm. a) až c) OSP. Pre tento záver svedčí aj § 243a ods. 2 druhá veta OSP, ktorý upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 7. novembra 2013 sp. zn. 5Cdo/275/2013). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

68. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

69. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten, ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 CSP).

70. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 CSP).

71. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 CSP).

72. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením, alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy“. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán.

73. Dovolací súd ďalej uvádza, že pokiaľ súd nevykonal v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, IV. ÚS 511/2020). V súvislosti s uvedeným však dovolací súd považuje za potrebné upozorniť, že Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/2009).

74. S poukazom na obsah spisového materiálu je zrejmé, že konajúci súd nižšej inštancie vo vzťahu k uplatnenému nároku vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, konateľa žalovaného, svedkov S. S., výpoveďami svedkov K. G. a S. K. zo dňa 25. októbra 2012 podanými v spore vedenom Okresným

súdom Trenčín pod sp. zn. 38Cb/133/2010, listinami: žaloba, Mandátna zmluva č. 150000 zo dňa 1. januára 2004, Príloha č. 1 k uvedenej Mandátnej zmluve, Príloha č. 2 k Mandátnej zmluve, Príloha č. 3 k Mandátnej zmluve, Zoznam provízií, odpor proti platobnému rozkazu, písomné vyjadrenia žalobkyne zo dňa 20. júna 2008, 26. januára 2008, 11. februára 2009, 10. októbra 2016, 19. septembra 2017 (vrátane tabuliek - príloha č. 1 a č. 2), 30. októbra 2017, 19. decembra 2017, 24. januára 2018, 29. januára 2018, 8. februára 2018, 12. februára 2018, 28. marca 2017, 15. marca 2018, 9. mája 2018 (vrátane tabuľky provízie), návrhy na zmenu žaloby zo dňa 11. februára 2009, 11. marca 2009, 27. apríla 2009, písomné vyjadrenia žalovaného zo dňa 13. februára 2009; 29. júna 2009, 22. júla 2009, 13. októbra 2009, 3. októbra 2016, 13. októbra 2017 (vrátane tabuliek - prílohy č. 1-6), 30. novembra 2017, 22. januára 2018, 15. februára 2018, 27. februára 2018, 23. mája 2018 (vrátane príloh č. 1-5), zoznam poistných zmlúv, z ktorých malo byť poistné, podľa žalovaného, uhradené; zoznam poistných zmlúv, tvoriacich poistný kmeň žalobkyne PZ k 31. decembru 2006; úplný výpis žalovaného z obchodného registra, Vysvetlivky žalobkyne k Zostavám E - Výplaty, výpisy z bankového účtu žalobkyne zo dňa 28. februára 2006, 31. marca 2006, 12. apríla 2006, 16. mája 2006, 15. júna 2006, 17. mája 2006, 22. mája 2006, 23. mája 2006, 24. mája 2006, 31. júla 2006, 7. septembra 2006, 30. decembra 2006, 21. júla 2006, 30. júna 2006, Zostavy E - Výplaty ziskateľa 150000 za obdobia od 1. januára 2006 do 31. januára 2006, od 1. februára 2006 do 28. februára 2006, od 1. marca 2006 do 31. marca 2006, od 1. apríla 2006 do 30. apríla 2006, od 1. mája 2006 do 31. mája 2006, od 1. júna 2006 do 30. júna 2006, od 1. januára 2005 do 31. augusta 2005, Zostavy E - Výplaty ziskateľa 150700 za obdobie od 1. januára 2006 do 31. januára 2006, Zostavy E - Výplaty ziskateľa 150900 za obdobie od 1. januára 2006 do 31. januára 2006, vyjadrenie žalovaného zo dňa 12. júna 2006 k províziám a dohode o urovnaní, vyjadrenie žalovaného zo dňa 18. júla 2006 k províziám, Mandátna zmluva č. 150000 zo dňa 1. septembra 2004, Príloha č. 1 zo dňa 1. septembra 2004 k označenej Mandátnej zmluve, návrh Informácii sprostredkovateľa a záznam o rokovaní s klientom, návrh splnomocnenia udeleného klientom žalovanému, zoznam očakávaných platieb správcu 150000 (nezaplatené splátky) za obdobie od 1. januára 2004 do 31. decembra 2005, zoznam živých zmlúv - všetky poisťovne správcu 150000 pre všetky typy poistenia za obdobie od 1. januára 1900 do 31. decembra 2005, e-mail žalovaného zo dňa 8. februára 2006, vrátane Zostavy E - Výplaty ziskateľa 150000 za obdobie od 1. januára 2004 do 31. januára 2006; e-mail žalovaného zo dňa 22. februára 2006, vrátane zoznamu poistných zmlúv; email žalovaného zo dňa 27. februára 2006 (vrátane zoznamu chýbajúcich zmlúv a zoznamu odvolaných plnomocencstiev), e-mail žalovaného zo dňa 27. februára 2006, vrátane zoznamu chýbajúcich zmlúv, vysvetlivky žalobkyne Výber náhodne zvolených klientov z Prílohy č. 1 priloženej k žalobe a Zostavy E - Výplaty, list žalovaného zo dňa 15. novembra 2006, prvá strana poistnej zmluvy č. 5555018905 Eugen Abrahám - TRANS, vysvetlivky žalobkyne Poistné zmluvy podľa „Prílohy č. 1“ priloženej k žalobe sprostredkované priamo mandatárom a sprostredkované podriadeným pracovníkom, vysvetlivky žalobkyne Poistné zmluvy podľa „Prílohy č. 1“ priloženej k žalobe sprostredkované mandatárom - žalobkyňou - poistné zmluvy p.č. 1-17, vrátane zoznamu poistných zmlúv, ktoré sú špecifikované v bode 11. rozhodnutia súdu prvej inštancie. Týmito skutkovými zisteniami bol viazaný aj súd odvolací.

75. Dovolací súd zdôrazňuje, že súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu. Proces dokazovania je týmto vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd však vykonáva dokazovanie len v prípade, ak došlo k účinnému popretiu skutkových tvrdení podľa § 151 ods. 2 CSP. Cieľom dôkaznej povinnosti je totiž unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu s tým, že porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom (stranou) v opačnom procesnom postavení než je účastník (strana), ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť (III. ÚS 415/2022).

76. V súdnej veci obsah spisového materiálu deklaruje, že od začatia súdneho konania žalobkyňa na základe vymedzených tvrdení v žalobe preukazovala dôvodnosť ňou uplatneného nároku o zaplatenie

sumy 26 031,48 eura s príslušenstvom a na druhej strane žalovaný dôvodnosť tohto uplatneného nároku popieral. Konajúce súdy po vykonaní dokazovania okrem iného ustálili, že žalobkyňa v konaní nepreukázala právo na províziu podľa § 559 ods. 1 Obchodného zákonníka za dohodnutý predmet činnosti vykonávanej za trvania predmetnej mandátnej zmluvy, právo na províziu podľa § 671 Obchodného zákonníka po zániku jej záväzku z mandátnej zmluvy č. 150000 ani právo na náhradu škody podľa § 668a Obchodného zákonníka, čo vyústilo v procesný neúspech žalobkyne, a to napriek množstvu predkladaných dôkazov (viď vyššie).

77. Konajúce súdy zdôraznili, že žalobkyňa tzv. informačný deficit ohľadne možnosti predloženia poistných zmlúv a skutočností, z ktorých odvodzovala uplatnený nárok, nielenže netvrdila a nepožiadala súd prvej inštancie o uloženie povinnosti žalovanému poskytnúť informácie protistrane, ale naopak, v priebehu celého konania pred súdom prvej inštancie, a napokon i v odvolacom konaní, zastávala názor, že uplatnené nároky preukázala predloženými listinami vrátane výpočtov neznamená, že tak tomu skutočne je v zmysle teórie dôkaznej povinnosti a procesnoprávných predpisov. Dôkaznú povinnosť ohľadne preukázania svojho nároku žalobkyňa podľa zistení súdov nižších inšancií neuniesla ani predložením zostáv poistných zmlúv (tabuľkové zostavy viackrát predkladané v konaní pred súdom prvej inštancie), pretože ide o ňou vypracované zoznamy, sumarizujúce jej tvrdenia do tabuľkovej formy, ktoré však samé o sebe nepreukazujú jej nárok, a to ani v spojení s výpismi z jej bankového účtu o pripísaných províziách, tabuľkami s vyčísleným nárokom podľa jednotlivých klientov a zmlúv a kópiami niektorých poistných zmlúv. Tvrdenie žalobkyne, produkované v odvolaní, že medzi stranami vznik nároku na žalované provízie, percentuálna sadzba provízií a samotná výška provízií neboli sporné (§ 151 ods. 1 CSP) a súd prvej inštancie sa nemal nimi zaoberať a nárok jej mal hneď na počiatku konania priznať v plnom rozsahu, nekorešpondujú s vyjadreniami žalovaného v konaní, ktorý tieto skutočnosti (ako i ďalšie tvrdenia žalobkyne) v konaní výslovne popieral. V tomto kontexte oba konajúce súdy dodali, že ani argumentácia žalobkyne, že žalovaný by obchody, ktoré sprostredkovala a s tým súvisiaci hospodársky prínos nikdy nezískal, nezbavuje sama o sebe žalobkyňu povinnosti v súdnom konaní tvrdiť skutočnosti zakladajúce jej nárok a svoje tvrdenia relevantným spôsobom preukázať.

78. Je zrejmé, že vyššie naznačený procesný postup súdov sa dôsledne riadil princípom kontradiktórnosti a koncentračnou zásadou, z ktorého dôvodu sa nie je možné stotožniť s dovolacou námietkou žalobkyne, že jej súdy nezabezpečili rovnosť strán v celom sporovom konaní. Rovnako nie je možné vzhľadom na dôvodnú tú námietku dovolateľky, že by súdy od žalobkyne v konaní vyžadovali produkovať dôkazy, na ktoré by bol povinný žalovaný, keďže tento v konaní popieral skutočnosti uvádzané žalobkyňou. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje na postup súdu prvej inštancie, ktorý viackrát v priebehu konania vyzýval žalobkyňu na doplnenie skutkových tvrdení, a to aj od účinnosti Civilného sporového poriadku postupom podľa § 150 ods. 2 CSP. Tento postup súdu prvej inštancie vyplýva z č.l. 2235, kedy úpravou zo dňa 21. júna 2017 zaslal stranám sporu ním vyhotovenú tabuľku na vyplnenie v žiadanej špecifikácii. Vo vzťahu k listinám, ktoré žalobkyňa predložila odvolaciemu súdu spolu s odvolaním, odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa v odvolaní neuviedla žiadne rozhodné skutočnosti vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam, ktoré tieto listiny obsahujú, keď neuviedla žiadne okolnosti vo vecných a časových súvislostiach s vplyvom na doposiaľ zistený skutkový stav pred súdom prvej inštancie. Pri rešpektovaní procesnej povinnosti žalobkyne ako strany sporového konania uvádzať skutkové tvrdenia ako svoju výlučnú dispozíciu, odvolací súd týmto nezistil existenciu procesné zákonné podmienky pre zopakovanie, alebo doplnenie dokazovania a ani procesné zákonné podmienky pre uplatnenie postupu podľa § 366 CSP. Za takejto procesnej situácie je zo záverov konajúcich súdov zrejmé, nutné konštatovať, že dôkazné bremeno žalobkyňa dostatočne neuniesla, čo malo za následok procesného neúspechu. Dovolací súd zároveň pripomína, že je zisteným skutkovým stavom viazaný a revízia týchto zistení v dovolacom konaní neprichádza do úvahy s tým, že vykonanie takého dôkazu, ktorý bol predložený až v odvolacom konaní, hoci sa mohol predložiť aj skôr, by znamenalo popretie princípu neúplného apelačného konania, koncentračnej zásady, popretím dôkaznej povinnosti sporových strán, ako povinnosti tvrdenia v zmysle čl. 8 CSP.

79. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom, (ako aj súdom prvej inštancie) nebolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420

písm. f) CSP.

80. Dovolací súd v súvislosti s dovolacím dôvodom nesprávneho právneho posúdenia vyodeným v zmysle § 421 ods. 1 CSP preskúmaním veci zisťuje, že konajúce súdy pri právnom posúdení veci prioritne poukázali na tú skutočnosť, že žalobkyňa v konaní neunesla bremeno tvrdenia, dôkazné bremeno a nepreukázala splnenie podmienok pre vznik provízie dohodnutých v Prílohách č. 1 a č. 2 mandátnej zmluvy, čo bolo samo o sebe postačujúcim podkladom pre rozhodnutie v spore (keďže išlo o rozhodujúce skutočnosti pre posúdenie práva na vznik provízií a náhrady škody) a bolo by v rozpore so zásadou hospodárnosti a účelnosti civilného sporového konania zaoberať sa za danej procesnej a skutkovej situácie ďalšími ustanoveniami zmluvy uzavretej sporovými stranami, ako sa v odvolacom konaní domáha žalobkyňa. Obdobne na posúdenie veci nemalo vplyv ustálenie plynutia výpovednej doby mandátnej zmluvy zo dňa 1. januára 2004 súdom prvej inštancie, keď medzi stranami nebolo sporné, že táto bola ukončená výpoveďou žalobkyne zo dňa 27. februára 2006, doručenou žalovanému dňa 1. marca 2006. Dovolací súd z uvedeného dôvodu konštatuje, že predmetom právneho posúdenia v súdnej veci neboli jednotlivé ustanovenia mandátnej zmluvy, najmä čl. I. v spojení s čl. II., čl. IX. bod 1, 2, 4 mandátnej zmluvy v súlade s kogentnými ustanoveniami o mandátnej zmluve Obchodného zákonníka a Smernice 86/653/EHS o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov, konkrétne čl. 17 a 18, ktorých nesprávne právne posúdenie dovolateľka namieta. Takéto právne posúdenie netvorilo podklad rozhodnutia konajúcich súdov, a to z toho dôvodu, že žalobkyňa v konaní nepreukázala právo na províziu podľa § 559 ods. 1 Obchodného zákonníka za dohodnutý predmet činnosti vykonávanej za trvania predmetnej mandátnej zmluvy, právo na províziu podľa § 671 Obchodného zákonníka po zániku jej záväzku z mandátnej zmluvy č. 150000 ani právo na náhradu škody podľa § 668a Obchodného zákonníka, s ktorým záverom je dovolací súd viazaný.

81. Osobitne sa žiada uviesť, že odvolací súd v napádanom rozhodnutí zdôraznil, že slovenský zákonodarca implementoval Smernicu do slovenského právneho poriadku v podobe možnosti uplatnenia oboch spôsobov odškodnenia. Právna norma § 668a Obchodného zákonníka upravuje podmienky náhrady škody v písm. a) a písm. b), kedy pri nevyplatených províziách, ktoré by patrili obchodnému zástupcovi z dôvodu výkonu obchodného zastúpenia v súlade s § 655 ods. 1 Obchodného zákonníka je určujúce, že obchodný zástupca priniesol zastúpenému svojou činnosťou podstatné výhody. V súvislosti s nárokom podľa § 668a Obchodného zákonníka na náhradu škody odvolací súd dodal, že je potrebné zohľadňovať slovenský právny poriadok, ktorý prostredníctvom § 263 ods. 1 Obchodného zákonníka stanovil ako kogentnú právnu normu aj § 669 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého odseku 3 priznaním odstúpného nie je dotknuté právo obchodného zástupcu na náhradu škody podľa § 668a. Rovnako ako § 668a Obchodného zákonníka aj § 669 ods. 1 písm. a) a b) Obchodného zákonníka ako kogentné ustanovenie stanovuje podmienky pre vznik nároku na odstúpné.

82. Oba súdy nižších inštancií zhodne uviedli, že v sporovom konaní tvrdenie a preukázanie, že boli splnené podmienky na nárok podľa § 668a Obchodného zákonníka alebo nárok podľa § 669 Obchodného zákonníka je na tej strane sporu, ktorá je pre svoj prípad úspechu povinná uviesť a opísať rozhodujúce skutočnosti v danom spore je tou stranou žalobkyňa, ktorá povinnosť tvrdenia pri všetkých ňou uplatnených čiastkových províziách za svoju činnosť v rozsahu zmluvne dohodnutého predmetu pri jednotlivých konkrétnych poistných zmluvách v rozsahu príloh č. 1-3 k mandátnej zmluve zo dňa 1. januára 2004 a jej dodatku nesplnila dostatočne tak, aby mohol súd prvej inštancie a odvolací súd v odvolacom konaní preskúmať dôvodnosť týchto čiastkových provízií a v rozsahu tých poistných zmlúv, ktoré predložila (okrem poistných zmlúv uvedených v odseku 26.2. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) v konaní, vedel riadne preskúmať výšku provízií vrátane percenta prvej a následnej provízie. Týmto súdy nižších inštancií uzavreli, že splnenie povinnosti tvrdenia je základnou povinnosťou strany sporu, ktorá v prípade jej riadneho splnenia dáva predpoklad určenia predmetu sporu a tým aj určenia sporných a nesporných skutočností významných na určenie dôkaznej povinnosti a rozsahu navrhovaného a súdom vykonaného dokazovania na preukázanie a zistenie skutkového stavu, ktorý naplnením hypotézy právnych noriem môže byť predmetom hodnotenia a právneho posudzovania.

83. Dovolací súd týmto konštatuje, že dovolacia námietka nesprávneho právneho posúdenia ohľadom výkladu významu ust. čl. 17, 18 Smernice 86/653/EHS o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov a výklad príslušných ustanovení Zmluvy o obchodnom zastúpení (najmä čl. I. v spojení s čl. II., čl. IX. bod 1, 2, 4) v súlade s kogentnými ustanoveniami o mandátnej zmluve Obchodného zákonníka, nie sú pre kľúčové právne závery odvolacieho súdu rozhodné. Uvedené má za následok neprípustnosť podaného dovolania v takto vymedzenom smere.

84. Za neprípustne vyvedené dovolanie týkajúce sa údajne nesprávneho právneho posúdenia veci je nutné vyhodnotiť i poukaz na početné rozhodnutia SD EÚ, ktoré jednak vo všeobecnosti poukazujú na účel Smernice 86/653/EHS a jej implementáciu vnútroštátnym právom, ako aj na všeobecné zásady komunitárneho práva (predovšetkým právo na sudcu s cieľom dosiahnuť ochranu práv vyplývajúcich z komunitárneho ustanovenia, na základe ktorého každá fyzická, alebo právnická osoba, ktorej práva sú poškodené opatrenia); ako aj poukaz na rozhodnutia týkajúce sa skutkovo a právne odlišných ako je predmet tohto sporu; prípadne poukaz na rozhodnutia súdu odvolacieho, či súdov v Českej republike a napokon aj na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky ohľadom základného práva na súdnu ochranu. Z predložených rozhodnutí dovolateľkou a ňou predostretej argumentácie nie je určiteľné, aký mali dopad na posúdenie veci, ktorá ako je uvedené aj vyššie, je založená na kľúčovej otázke unesenia dôkazného bremena.

85. Z obsahu podaného dovolania je naopak možné vyvodiť, že dovolateľka aj v časti nesprávneho právneho posúdenia primárne nesúhlasila s vyhodnotením zistených skutkových zistení, vykonaním a vyhodnotením dôkazov súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom.

86. Dovolací súd s poukazom na vyššie označené zistenia konštatuje, že prípustnosť dovolania žalobkyne ohľadom nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 CSP, daná nie je.

87. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, keďže prípustnosť dovolania žalobkyne nie je daná podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, a ani podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP, dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c), f) CSP odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

88. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

89. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok